

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

15.9.2010

B7-0529/2010

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Inimõiguste rikkumine Kongo Demokraatlikus Vabariigis

Sabine Lösing, Willy Meyer, Marie-Christine Vergiat
fraktsiooni GUE/NGL nimel

RE\830928ET.doc

PE446.619v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon inimõiguste rikkumise kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Kongo Demokraatlikus Vabariigis asuva ÜRO missiooni (MONUC) loomist ja mandaati, nagu on ette nähtud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonides 1279 (1999) ja 1291 (2000);
 - võttes arvesse 10. detsembril 1948. aastal vastu võetud inimõiguste ülddeklaratsiooni;
 - võttes arvesse julgeolekusektori reformi missiooni EUSEC RD Congo, mis loodi 2005. aasta juunis (nõukogu 2. mai 2005. aasta ühismeede 2005/355/ÜVJP Kongo Demokraatliku Vabariigi (Kongo DV) julgeolekusektori reformi alase Euroopa Liidu nõustamis- ja abimissiooni kohta);
 - võttes arvesse nõukogu 19. oktoobri 2009. aasta ühismeedet 2009/769/ÜVJP, millega muudetakse nõukogu ühismeedet 2007/405/ÜVJP julgeolekusektori reformi alase Euroopa Liidu politseimissiooni ja selle õiguslase kontaktüksuse kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis (EUPOL RD Congo);
 - võttes arvesse 10. detsembri 1984. aasta piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastast ÜRO konventsiooni ning ÜRO Peaassamblee 14. detsembri 1974. aasta deklaratsiooni 3318 naiste ja laste kaitse kohta hädaolukorras ja relvastatud konfliktides, eriti selle lõiget 4, vastavalt millele tuleb võtta tõhusaid meetmeid, et keelustada naiste tagakiusamine, piinamine, naistevastane vägivald ja naiste alandav kohtlemine;
 - võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 1325 (2000) ja 1820 (2008) naiste, rahu ja julgeoleku kohta ning ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1888 (2009) naiste- ja lastevastase seksuaalvägivalla kohta relvastatud konfliktis;
 - võttes arvesse dokumenti, mis on lisatud komisjoni otsusele Kongo Demokraatlikus Vabariigis võetavate humanitaarmedetme üldise kava heakskiitmise ja Euroopa Liidu üldeelarvest rahastamise kohta (ECHO/COD/BUD/2010/01000);
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et ÜRO rahuvalveoperatsioonide eest vastutav abipeasekretär Atul Khare on teatanud ÜRO Julgeolekunõukogule, et 30. juulist kuni 4. augustini langes Kongo idaosa kaevanduspiirkonnas üle 500 inimese, sealhulgas tütarlapsed, naised ja poisid, massilise vägistamise ohvriks; rünnakutes süüdistatakse mässulisi, miilitsat ja Kongo sõjaväge;
- B. arvestades, et seksuaalrünnakud toimusid mitte kaugel ÜRO rahuvalvelaagrist, mis asub ainult 20 miili kaugusel Luvungi linnast;

- C. arvestades, et ÜRO Julgeolekunõukogu 24. veebruari 2000. aasta resolutsiooni 1291 (2000) põhjal anti MONUCile volitused tegutseda ÜRO põhikirja VII peatüki alusel, mis võimaldas MONUCil võidelda kõrvuti Kongo relvajõududega, ning arvestades, et see on muutnud ähmaseks ÜRO missioonide humanitaar- ja rahuvalvealase olemuse;
- D. arvestades, et ÜRO stabiliseerimismissioonil Kongo Demokraatlikus Vabariigis (MONUSCO) on volitused kaitsta tsiviiliskuid, humanitaartöötajaid ja inimõiguste kaitsjaid; toetada valitsuse pingutusi võitluses karistamatusega ning tagada tsiviiliskute kaitse rahvusvaheliste inimõiguste ja humanitaarõiguse rikkumise eest, sealhulgas igasuguse seksuaal- ja soolise vägivalla eest;
- E. arvestades, et Kongo relvajõudude sõdurid on olnud seotud sadade tsiviiliskute surma ja vägistamisega, ning arvestades vägistamisi, tsiviiliskute ja lapssõdurite sunniviisilist värbamist ja tõsiseid inimõiguste rikkumisi Kongo DV idaosas;
- F. arvestades, et ÜRO andmetel on käesoleva aasta esimese kolme kuu jooksul Kongo DVs vägistatud 1244 naist; arvestades, et Kongo DVs on alates 1996. aastast registreeritud 200 000 seksuaalvägivalda juhtumit ja et see arv võib olla palju suurem, kuna kõigist juhtumitest ei teatata;
- G. arvestades, et ÜRO peatas hiljuti Kongo sõjaväe teatavatele üksustele antava logistilise abi ja toimumistoetuse väidete tõttu, et selle sõdurid on tapnud Põhja-Kivu piirkonnas kümneid tsiviilelanikke, sealhulgas naisi ja lapsi;
- H. arvestades, et Kongo Demokraatlikus Vabariigis on läbi viidud rohkem EJKP missioone kui üheski muus riigis;
- I. arvestades, et missioonide EUSEC RD Congo ja EUPOL raames on viidud vägesid ja töötajaid Kongo DVsse, et nad õpetaksid välja julgeolekujõude ja juhendaksid riigis julgeolekusektori reformi;
- J. arvestades, et seksuaalvägivalda on kasutanud konflikti kõik pooled, kaasa arvatud Kongo relvajõud (FARDC);
- K. arvestades, et seksuaalvägivalda ja soolist vägivalda tuleb alati pidada sõjakuriteoks ja inimsusevastaseks kuriteoks;
- L. arvestades, et ÜRO ekspertide lekinud aruande kohaselt ei ole (MONUCi toetusel läbi viidud) sõjalised operatsioonid suutnud Rwanda Vabastamise Demokraatlikke Jõude (FDLR) neutraliseerida ja on humanitaarkriisi veelgi raskendanud;
- M. arvestades, et humanitaarabi peadirektoraadi (ECHO) andmetel peab ainuüksi EL 2010. aastal andma 45 miljonit eurot (30 miljonit eurot humanitaarabiks ja 15 miljonit eurot toiduabiks), et rahuldada hinnanguliselt 350 000 vähekaitsstud inimese, peamiselt laste, leskede, peret ülapidavate naiste ja seksuaalvägivalda ohvrite vajadused;
1. nõuab vägivalla ja inimõiguste rikkumise viivitamatut lõpetamist Kongo DV idaosas; rõhutab vajadust teha täiendavaid jõupingutusi, et lõpetada välismaiste relvastatud rühmituste tegevus Kongo DV idaosas;

2. mõistab teravalt hukka 30. juulist kuni 3. augustini Põhja-Kivu provintsis toimunud vähemalt 500 naise massilised vägistamised ja muud inimõiguste rikkumised;
3. mõistab hukka tapatalgud tsiviilelanikkonna hulgas, lapssõdurite värbamise ja seksuaalvägivalla naiste, tütarlaste ja poiste suhtes ning kutsub kõiki pooli tugevdama võitlust karistamatuse vastu; palub Kongo DV valitsusel tagada, et inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkujad võetakse vastutusele ja viiakse kohtu ette;
4. mõistab teravalt hukka vägistamise, sunniviisilise rasestamise, seksuaalorjuse ja kõik muud soolise vägivalla vormid, ning kutsub rahvusvahelist üldsust üles tunnistama need teod ametlikult inimsusevastasteks kuritegudeks ja sõjakuritegudeks;
5. on sügavalt mures pika ja kestva relvastatud konflikti pärast ning selle hukatusliku mõju pärast tsiviilelanikkonnale, eriti Kongo DV idaprovintsidest;
6. on veendunud, et piirkonna relvastatud konfliktile saab olla ainult poliitiline lahendus; nõuab igasuguse naaber- ja muude maade poolse välissekkumise lõpetamist ning kriisile poliitilist ja diplomaatilist lahendust, mis tuleks leida asjaosaliste läbirääkimiste teel, järgides täielikult ÜRO põhikirja ja inimõiguste ülddeklaratsiooni;
7. on mures teadete pärast, mille kohaselt on Kongo relvajõudude käimasoleval sõjalisel operatsioonil, mida toetab MONUC, sealhulgas taktikalise nõustamise ja logistilise toetusega, hukatuslikud tagajärjed inimõigustele ja humanitaarolukorrale, ning et MONUC ei ole suutnud kasutada oma mõjuvõimu tagamaks, et valitsus takistaks operatsioonil osalemast komandöre, kelle puhul on teada varasemad inimõiguste rikkumised, ning et MONUC ei suuda seetõttu täita oma mandaati kaitsta tsiviilelanikke süveneva humanitaarkriisi eest;
8. palub ÜRO Julgeolekunõukogul MONUCi mandaat läbi vaadata ja see VII peatüki alusel tühistada, et vältida ÜRO rahumissiooni ohustavat Kongo relvajõudude edasist toetamist;
9. nõuab lõppu Kongo DVs asuvatele missioonidele EUPOL ja EUSEC, mis on mööndavasti soodustanud vägivalla süvenemist ja olukorra halvenemist riigis, kuna nende abil on õpetatud välja julgeolekujõude, kes on pannud toime kuritegusid oma riigi tsiviilelanikkonna vastu;
10. kutsub kõiki konfliktiosalisi, kuid eriti Kongo DV valitsust ja selle relvajõude FARDC üles lõpetama rünnakud tsiviilelanikkonna vastu ning austama inimõigusi ja rahvusvahelist humanitaarõigust;
11. nõuab nulltolerantsi naiste- ja tütarlastevastase seksuaalvägivalla suhtes, olenemata sellest, kes on kuriteo, sealhulgas MONUCi liikmete sooritatud kuriteod toime pannud, ning nõuab lõppu karistamatusele seeläbi, et kuritegude toimepanijatest antakse teada, nad tehakse kindlaks, võetakse vastutusele ning neid karistatakse riigi ja rahvusvahelise õiguse kohaselt;
12. nõuab kohe naiste suuremat osalemist kõikides algatustes, mille eesmärk on leida lahendus konfliktile Kongo DVs, sealhulgas vahendajate ja läbirääkijatena ning konfliktilahendusmeetmete rakendamisel;

13. nõuab tungivalt, et nõukogu täidaks võitluses seksuaalvägivalla ja karistamatuse vastu oma kohustused, nagu on väljendatud nõukogu 19. oktoobri 2009. aasta ühismeetmes 2009/769/ÜVJP, millega muudetakse nõukogu ühismeedet 2007/405/ÜVJP julgeolekusektori reformi alase Euroopa Liidu politseimissiooni ja selle õigusalse kontaktüksuse kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis (EUPOL RD Congo);
14. nõuab ranget kontrolli, et teha lõpp lapssõdurite värbamisele mässuliste, aga ka Kongo relvajõudude poolt;
15. innustab Kongo DV valitsust viivitamata ja MONUSCO kaasabil rakendama oma uut soopõhise vägivalla vastast strateegiat;
16. rõhutab, et rahastatavate abiprogrammide keskmes peavad olema õigussüsteemi reform ning abi ohvritele ja nende taasintegreerimine;
17. väljendab sügavat muret MONUSCO ennetus- ja suhtlussuutmatuse pärast; nõuab, et ÜRO Julgeolekunõukogu rakendaks tõhusalt uut MONUSCO tegevusjuhendit ja looks järelmeetmete võtmiseks inimõiguste jälgimise rühma;
18. nõuab, et Kongo DV parlament moodustaks enne inimõiguste rikkumiste ohvrite ja tunnistajate, inimõiguste aktivistide, humanitaarabitöötajate ning ajakirjanike kaitset käsitleva seaduse vastuvõtmist riikliku inimõiguste komisjoni, mida näeb ette põhiseadus;
19. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Aafrika Liidu institutsioonidele, ÜRO peasekretärile, seksuaalvägivalla küsimustega relvastatud konfliktides tegelevale ÜRO eriesindajale, ÜRO peasekretäri asetäitjale humanitaarküsimustes ja hädaabi koordinaatorile ja ÜRO Inimõiguste Nõukogule.